

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-01-14
Besvaras senast
2026-01-21 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:393 Överförmyndares anmälningsskyldighet

Den 15 januari 2026 träder nya regler i kraft enligt propositionen Stärkt skydd för barn som riskerar att fara illa (prop. 2025/26:12), som innehåller flera förslag som syftar till att stärka barns möjligheter till skydd och stöd från socialnämnden. I propositionen föreslår regeringen bland annat att anmälningsskyldigheten, utöver de som redan i dag omfattas av anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen, även ska gälla ordningsvakter, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, länsstyrelserna, Skatteverket och Tullverket samt anställda hos dessa myndigheter. Vidare föreslår regeringen att det i socialtjänstlagen ska förtydligas att även Ekobrottsmyndigheten, Migrationsverket, Åklagarmyndigheten och anställda hos dessa myndigheter, myndigheter och yrkesverksamma enligt skollagen (2010:800) och inom tandvården samt medlare som fått uppdrag enligt föräldrabalken redan i dag omfattas av anmälningsskyldigheten.

I beredningen av den propositionen ansåg ett par remissinstanser att ytterligare verksamheter bör omfattas av anmälningsskyldigheten. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ansåg till exempel att landets överförmyndare bör omfattas. Regeringen konstaterade dock att det saknas beredningsunderlag för att även inkludera överförmyndare i bestämmelserna om anmälningsskyldighet.

Före jul lämnade regeringen propositionen Ett ställföreträderskap att lita på, där frågor om överförmyndares anmälningsplikt har beretts. I avsnitt 10.8 i propositionen redogör regeringen för ett av sina förslag:

”Om överförmyndaren har anledning att anta att en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare har begått ett brott mot sin huvudman för vilket fängelse är föreskrivet och som har samband med verksamheten, ska överförmyndaren omedelbart anmäla det till Polismyndigheten eller åklagare. Överförmyndaren ska inte vara skyldig att underrätta ställföreträdaren eller den enskilde om att en anmälan har gjorts, om det är olämpligt.”

Förordnade förmyndare, gode män och förvaltare har huvudmän som ofta är mycket utsatta invånare, och många är dessutom barn.

Det framstår som märkligt att överförmyndare – vilka, som de kommunala och offentliga organ de är, har viktiga roller i många barns liv – föreslås ha

anmälningsskyldighet till polisen (för åtminstone flera brott) men inte anmälningsskyldighet i fråga om oro. För utsatta barn är det viktigt att vuxna som uppmärksammar oro kring barnet anmäler detta till socialtjänsten. För barn med ställföreträdare kan just överförmyndaren vara den enda som faktiskt har insyn och ser helheten kring ett barn som far illa under ett ställföreträdarskap, och då är det angeläget att det uppmärksammas och att barnets situation kan bedömas av socialtjänsten.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att även överförmyndare ska omfattas av anmälningsskyldigheten vid oro för barn?

.....

Laila Naraghi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren